



# Newsletter

[Som webside](#)

**Nr 2-2018**

Ønsker du å abonnere på dette, send mail til: [jorgg@frisch.uio.no](mailto:jorgg@frisch.uio.no)

---

Etter CREEs og CICEPs [Brukerseminar: Energi- og klimapolitiske konflikter i Europa](#) skrev Jon Birger Skjærseth (Fridtjof Nansens Institutt) artikkelen:

## **EU og Polen i klimapolitikken: Hvem bestemmer over hvem og hva er konsekvensene for Norge?**

Kull-landet Polen vil minst i EU. Har EU klart å påvirke Polen mot en grønnere kurs, eller har Polen – EUs sjette største medlemsland – bremset klimapolitikken i EU? Spørsmålet er også viktig for Norge som er på vei inn som fullt klimamedlem av EU.

En av de store utfordringene i klimapolitikken er utforming av felles regler som gir nye muligheter også for dem som vil minst. La oss ta et tilbakeblikk på 2020-målene.

[Til hele artikkelen](#)

### **Norske sammendrag av CREE publikasjoner**

- [Energiteknologi og energiøkonomi: Analyser av energipolitikk i to ulike modelltradisjoner](#)
- [Det grønne skiftet: regulering og omstillingsdynamikk](#)
- [Risikojustering av kalkulasjonsrenta i samfunnsøkonomiske analysar](#)
- [Hvorfor si nei til solenergi? En undersøkelse av husholdningers skepsis til solenergi](#)

### **CREE aktiviteter vår 2018**

---

## - Working Paper 01/2018

### **Energiteknologi og energiøkonomi: Analyser av energipolitikk i to ulike modelltradisjoner**

**Brita Bye, Kari Espegren, Taran Fæhn, Eva Rosenberg, Orvika Rosnes**

[http://www.cree.uio.no/publications/CREE\\_working\\_papers/pdf\\_2018/bye\\_et\\_al\\_energy\\_efficiency\\_in\\_different\\_models\\_cree\\_wp01\\_2018.pdf](http://www.cree.uio.no/publications/CREE_working_papers/pdf_2018/bye_et_al_energy_efficiency_in_different_models_cree_wp01_2018.pdf)

For studier av energi- og klimapolitikk er modeller nyttige og utbredte verktøy både i teknologi- og økonomifaget. Denne artikkelen tar utgangspunkt i et samarbeid mellom teknologer og økonomer som har hver sin modelltradisjon, selv om de over tid har tatt innover seg mange trekk fra hverandres fag. Ved bruk av en modell fra hver tradisjon får vi fram ulike historier om hva som skjer som følge av et krav om redusert energibruk i husholdningene. Analysen viser behovet for å belyse effekter av energipolitikken fra flere vinkler når viktige politiske beslutninger skal tas.

## - Working Paper 02/2018

### **Det grønne skiftet: regulering og omstillingsdynamikk**

**Halvor Briseid Storrøsten**

[http://www.cree.uio.no/publications/CREE\\_working\\_papers/pdf\\_2018/storrosten\\_sluggish\\_supply\\_structure\\_wp02\\_2018.pdf](http://www.cree.uio.no/publications/CREE_working_papers/pdf_2018/storrosten_sluggish_supply_structure_wp02_2018.pdf)

Bedrifter bruker tid til å tilpasse seg nye reguleringer som krever arbeidere med ny kompetanse eller utskiftning av maskiner og bygninger. Dette essayet presenterer en dynamisk modell for omstilling av elektrisitetssektoren på veien mot lavutslippssamfunnet. Modellen viser at annonsering av nye utslippsskatter har tre effekter på utslipp allerede før skattene innføres:

1. Redusert etterspørsel etter fossilt brensel. De annonserte skattene øker kostnaden ved å forbrenne kull og gass i fremtiden. Dette gjør det mindre gunstig å vedlikeholde eller investere i fossile varmekraftverk og senker dermed etterspørselen etter fossile brensler.
2. Økt tilbud av elektrisitet fra relativt rene energikilder. Utslippsskattene vil gjøre fossil kraftproduksjon dyrere i fremtiden, hvilket innebærer at relativt ren energi blir mer konkurransedyktig. Dette gjør investeringer i blant annet fornybar energi mer attraktivt. Det økte tilbudet av ren elektrisitet reduserer konsumet av elektrisitet fra utslippssintensive varmekraftverk.
3. Økt produksjon av begrensede fossile ressurser som olje og gass. Dette skjer fordi de fremtidige skattene reduserer verdien i å spare ressursene for senere produksjon. Ergo er det mer gunstig å utvinne mer nå. Denne mekanismen refereres gjerne til som det «grønne paradokset».

Mens (1) og (2) er etterspørselssideeffekter som bidrar til å redusere utslippene, er (3) en tilbudssideeffekt som drar i retning av økte utslipp. Fra et teoretisk ståsted er det dermed tvetydig om annonsering av fremtidige skatter vil øke eller senke dagens utslipp. Numeriske simuleringer gir imidlertid sterke indikasjoner på at (1) og (2) dominerer (3), dvs. at utslippene vil falle.

Når det gjelder optimal politikk viser analysen at fremtidige utslippsreduksjoner bør møtes med handling allerede i dag. Dette fordi det tar tid å bygge opp produksjonskapasitet i ren energi, og ned produksjonskapasiteten i eksisterende forurensende kraftverk. Videre er det ikke optimalt å holde utslippskatten lav i starten for å gi bedrifter tid til å tilpasse seg fremtidig regulering.

Analysen viser at virkemiddelbruken på veien mot lavutslippssamfunnet bør annonseres tydelig og være forutsigbar, da annonseringen i seg selv har effekt og stor verdi. Et effektivt grønt skifte vil kreve en kombinasjon av skatter/subsidier på investeringer i tillegg til skattlegging av utslipp i en overgangsfase dersom bedrifter diskonterer fremtiden hardere enn det som er optimalt fra et velferdsperspektiv.

## - Working Paper 03/2018

### Risikojustering av kalkulasjonsrenta i samfunnsøkonomiske analysar

**Frikk Nesje og Diderik Lund**

[http://www.cree.uio.no/publications/CREE\\_working\\_papers/pdf\\_2018/frikk\\_lund\\_risikojustering\\_cree\\_wp03\\_2018.pdf](http://www.cree.uio.no/publications/CREE_working_papers/pdf_2018/frikk_lund_risikojustering_cree_wp03_2018.pdf)

Statens retningslinjer for val av kalkulasjonsrente har endra seg over tid. I perioden 1999-2014 gav retningslinjene rom til å differensiere kalkulasjonsrenta basert på prosjektets systematiske risiko. Etter 2014 var dette ikkje lenger lov, dels fordi risikojusteringane viste seg lite transparente og konsistente på tvers av sektorar. Retningslinjene krev no at risikojusteringa er jamfør eit normalavkastingskrav som passar ei stor gruppe offentlege prosjekt (normalprosjektet). I denne artikkelen viser vi til svakheiter ved argumentasjonen for å gjere dette. Vi påpeikar og at praksis i staten ikkje fullt ut har endra seg i tråd med retningslinjene. Vi kjem med eit forslag til korleis ein, som tillegg til basisanalysen med kalkulasjonsrente justert for normalprosjektets systematiske risiko, kan gjere konsistente og transparente prosjektspesifikke risikojusteringar.

## - Working Paper 04/2018

### Hvorfor si nei til solenergi? En undersøkelse av husholdningers skepsis til solenergi

**Ahmer Zaman Khan**

[http://www.cree.uio.no/publications/CREE\\_working\\_papers/pdf\\_2018/khan\\_solar\\_energy\\_cree\\_wp04\\_2018.pdf](http://www.cree.uio.no/publications/CREE_working_papers/pdf_2018/khan_solar_energy_cree_wp04_2018.pdf)

Denne masteroppgaven undersøker årsaker til manglende bruk av solenergi som et middel til elektrisk backup under strømbrudd og for generell elektrisitetsproduksjon blant innbyggere i Punjab. En spørreundersøkelse ble gjennomført blant relativt velstående innbyggere i området, der svar fra 267 personer ble samlet inn og analysert. Mens bare 13 pst av respondentene oppga å ha installert solcellepaneler hjemme, svarte ytterligere 63 prosent av respondentene at de ønsket å gjøre det. Resultatene tydet på at manglende informasjon, mangel på tillit til leverandører av solcellepaneler og antatt høye kostnader representerte viktige hindringer for skifte til solenergi. Resultatene indikerte også en viss skepsis til påliteligheten av solenergi. Et flertall av respondentene fryktet å bli svindlet eller lurt hvis de kjøpte solcellepaneler. Mulige teoretiske forklaringer på resultatene diskuteres også i avhandlingen.

## CREE aktiviteter våren 2018

### **Brukerseminar**

- Seminar om kapasitetsmekanismer

Sted: Det juridiske fakultet, Domus Media, «Kjerka»-møterommet

Tid: 7 juni

### **CREE seminar**

- [Prices versus Quantities Reassessed](#)

Christian Traeger – Økonomisk Institutt, UiO

Sted: Frischsenteret

Tid: 8 mai

### **CREE seminar**

- The dynamics of linking permit markets

Katinka Holtsmark - Økonomisk Institutt, UiO

Sted: Frischsenteret

Tid: 3 mai

### **Brukerseminar CREE/CICEP**

- Energi- og klimapolitiske konflikter i Europa

Sted: Litteraturhuset

Tid: 19 april

### **CREE seminar**

#### - Taxing consumption to mitigate carbon leakage

Kevin Kaushal, NMBU

Sted: Statistisk Sentralbyrå

Tid: 5 apr

### **CREE seminar**

Cloe Garnache - Michigan State University

Sted: Frischsenteret

Tid: 4 april

### **CREE seminar**

#### - Green Cars Adoption and the Supply of Alternative Fuels

Giulia Pavan fra TSE

Sted: Statistisk Sentralbyrå

Tid: 22 mars

### **CREE seminar**

- Higher Price, Lower Costs? Minimum Prices in the EU Emissions Trading Scheme

Hidemichi Yonezawa, ETH Zurich

Sted: Statistisk Sentralbyrå

Tid: 15 mars

### **CREE seminar**

#### - Carbon leakage: a mechanism design approach

Lassi Ahlvik fra NHH

Sted: Statistisk Sentralbyrå

Tid: 13 mars

### **CREE Hotline**

- NVE utarbeider jevnlig framskrivninger av energikonsumet i Norge. CREE-forskere holdt modellbaserte innlegg om dette temaet.

Sted: Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE)

Tid: 26 februar

---

CREE tilbyr CREE Hotline til sine brukere. Dette er uformelle møter der brukere kan drøfte faglige spørsmål med CREE-forskere.

### **CREE seminar**

#### - Cross-Border Exchange and Sharing Generation Reserve Capacity

Seminar at Frisch: Fridrik Baldursson - Reykjavik Universitet

Sted: Frischsenteret

Tid: 13 februar